

Suuri valiokunta

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksiksi (kestävä rahoitus)

Valtioneuvostolle

JOHDANTO

Vireilletulo

Valtioneuvosto on toimittanut eduskuntaan perustuslain 96 §:n mukaisen kirjelmän (U 56/2018 vp) ja jatkokirjelmän (UJ 37/2018 vp — U 56/2018 vp) komission ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksiksi (kestävä rahoitus).

Lausunnot

Asiasta on annettu seuraavat lausunnot:

- talousvaliokunta TaVL 42/2018 vp
- talousvaliokunta TaVL 70/2018 vp
- ympäristövaliokunta YmVL 43/2018 vp
- maa- ja metsätalousvaliokunta MmVL 24/2018 vp

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- finanssiasiantuntija Milla Kouri, valtiovarainministeriö

VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄT

Euroopan komissio antoi 24.5. 2018 ehdotukset Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kestäväää sijoittamista helpottavasta kehyksestä (nk. taksonomia-asetusehdotus, COM(2018) 353), asetukseksi kestäviin sijoituksiin ja kestävyysriskeihin liittyvien tietojen antamisesta ja direktiivin (EU) 2016/2341 muuttamisesta (nk. tiedonantovelvoite-ehdotus, COM(2018) 354) sekä ehdotuksen asetuksen (EU) 2016/1011 muuttamisesta vähähiilisuuden ja positiivisen hiilivaikutuksen vertailuarvojen osalta (nk. viitearvoehdotus, COM(2018) 355).

Asetusehdotuksien sisältö ja valtioneuvoston niitä koskevat kannat käyvät ilmi valtioneuvoston kirjelmästä U 56/2018 vp ja sitä täydentävästä jatkokirjelmästä UJ 37/2018 vp — U 56/2018 vp.

Valiokunnan lausunto SuVL 13/2018 vp

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Suuri valiokunta toteaa, että U-kirjelmän kohteena olevien lainsäädäntöehdotusten käsittely on edennyt EU-tasolla vaiheittain. Suuri valiokunta hyväksyi 14.12.2018 eduskunnan kannan SuVEK 173/2018 vp niin kutsuttujen tiedonantovelvoite-ehdotuksen ja viitearvoehdotuksen osalta ja piti valtioneuvoston neuvottelutavoitteita näiltä osin perusteltuina. Nyt annettava lausunto koskee asetusehdotusta kestävästä sijoittamisesta helpottavasta kehyksestä (nk. taksonomia-asetusehdotus), josta valtioneuvosto on antanut kansallisia neuvottelutavoitteita täydentävän jatkokirjelmän UJ 37/2018 vp — U 56/2018 vp.

Suuri valiokunta toteaa, että asetusehdotuksella pyritään määrittelemään luokitusjärjestelmä (eli taksonomia) sille, millaiset sijoituskohteet toteuttaisivat ympäristön kannalta kestävä toimintaa. Tavoitteena on yhdenmukaistaa ympäristön kannalta kestävien sijoitusten vaatimuksia markkinoilla ja täten helpottaa sijoittajaa valitsemaan sijoituskohteita.

Valtioneuvoston ja erikoisvaliokuntien tavoin suuri valiokunta tukee asetusehdotuksen tavoitteita kehittää kestävä kehityksen ja kasvun rahoituksen markkinoita (YmVL 43/2018 vp, MmVL 24/2018 vp, TaVL 42/2018 vp, TaVL 70/2018 vp). Suuri valiokunta yhtyy valtioneuvoston arvioon siitä, että markkinoilla on tarve tutkimustiedolle perustuville standardeille ja luokitteluille, mikä on kestävä ja vihreä. Valiokunta toteaa, että parhaimmillaan ehdotetun kaltainen järjestelmä edistää kestävä sijoittamisen periaatteiden yhdenmukaistamista ja vakiintumista sekä markkinoiden läpinäkyvyyttä ja tukee markkinaehtoisesti vähähiilisen kehityksen edellyttämää rakennemuutosta. Kansainvälisten rahavirtojen ohjaaminen ympäristön kannalta kestäville rahoitustuotteille tukee omalta osaltaan myös Pariisin ilmastopöytäkirjan ja YK:n Agenda 2030:n täytäntöönpanoa. Kuten erikoisvaliokunnat huomauttavat, asetusehdotus tarjoaa myös suomalaisille yrityksille mahdollisuuden saada rahoitusta toimintoilleen ja edistää kestävä kehityksen tavoitteita mm. biokierrotalouden kautta.

Suuri valiokunta painottaa valtioneuvoston ja erikoisvaliokuntien tavoin, että luokitusjärjestelmän on oltava mahdollisimman selkeä, läpinäkyvä, hallinnollisesti kevyt sekä teknologianeutraali ja tuettava joustavasti kulloisiakin markkinoiden parhaita ratkaisuja (YmVL 43/2018 vp, MmVL 24/2018 vp, ks. myös TaVL 42/2018 vp, TaVL 70/2018 vp). Valiokunta pitää valtioneuvoston tavoin tarkoituksenmukaisena luokitusjärjestelmän toteuttamisen vaiheittaista lähestymistapaa ja rahoituksen ohjaamista ensisijaisesti ilmatorahoitukseen. Talousvaliokunnan mukaan myös kiertotaloutta, jätteen synnyn ehkäisyä ja kierrätyksen edistämistä tulisi tukea taksonomian kautta (TaVL 70/2018 vp).

Valtioneuvoston tavoin suuri valiokunta pitää tärkeänä, että myös metsien kestävä hoitoon ja käyttöön perustuvat investoinnit nähdään jatkossakin houkuttelevina sijoituskohteina. On perusteltua, että asetuksella luodaan edellytykset käsitellä metsätalouden investointeja osana kestävä rahoitusta koskevaa kokonaisuutta. Samalla suuri valiokunta kiinnittää valtioneuvoston huomiota maa- ja metsätalousvaliokunnan näkemyksiin siitä, että ehdotukseen sisältyvä metsien kestävä hoidon ja käytön määritelmä voi nyky muodossaan merkitä toimivaltasuhteiden siirtymää kansalliselta tasolta EU-tasolle (MmVL 24/2018 vp).

Valiokunnan lausunto SuVL 13/2018 vp

Suuri valiokunta pitää huolia aiheellisina. Valiokunta edellyttääkin, että tasapainoisen ja kansallisesti hyväksyttävän kokonaisratkaisun saavuttamiseksi neuvotteluissa on varmistettava, ettei asetuksen hyväksymisestä suoraan tai epäsuorasti seuraa muutoksia EU:n perussopimuksissa määriteltyyn toimivaltajakoon metsäpolitiikassa. Valiokunta muistuttaa, ettei EU:lla ole yhteistä metsäpolitiikkaa, vaan se kuuluu edelleen kansalliseen päätäntävaltaan.

Suuri valiokunta pitää myös tärkeänä, ettei sääntely tultuaan hyväksytyksi johda EU-oikeuden sisäisiin ristiriitoihin EU:n eri politiikkasektoreilla, kuten maataloudessa. Valiokunta yhtyy valtioneuvoston arvioon siitä, että luokitusjärjestelmä tulee rakentaa mahdollisimman pitkälle jo voimassa olevan EU-sääntelyn pohjalle.

VALIOKUNNAN LAUSUNTO

Suuri valiokunta ilmoittaa,

että se yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan.

Valiokunnan lausunto SuVL 13/2018 vp

Helsingissä 8.3.2019

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Arto Satonen kok
1. varapuheenjohtaja Simon Elo sin
2. varapuheenjohtaja Tytti Tuppurainen sd
jäsen Olavi Ala-Nissilä kesk
jäsen Sirkka-Liisa Anttila kesk
jäsen Paavo Arhinmäki vas
jäsen Sari Essayah kd
jäsen Pertti Hakanen kesk
jäsen Eero Heinäluoma sd (osittain)
jäsen Pia Kauma kok
jäsen Kimmo Kivelä sin
jäsen Katri Kulmuni kesk
jäsen Anne Louhelainen sin
jäsen Jani Mäkelä ps
jäsen Ville Niinistö vihr
jäsen Sari Raassina kok
jäsen Martti Talja kesk
varajäsen Pekka Haavisto vihr
varajäsen Ari Jalonen sin
varajäsen Jukka Kopra kok
varajäsen Juha Pylväs kesk
varajäsen Juha Rehula kesk
varajäsen Ville Tavio ps
varajäsen Maria Tolppanen sd (osittain)

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Anna Sorto